

Seznam příloh

Příloha č. 1.....Ukázka obsahu a charakteristika vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace z RVP

Příloha č. 2Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ Bez hranic

Příloha č. 3.....Dodatek ke školnímu řádu ZŠ a MŠ Bez hranic – Distanční výuka

Příloha č. 4.....Metodické doporučení MŠMT k distanční výuce a duševnímu zdraví

Příloha č. 5.....Desatero pro efektivní výuku vydané ČŠI

Příloha č. 6.....Tematické plány Německý jazyk

Příloha č. 1

Ukázka obsahu a charakteristika vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace z RVP. Zdroj: Převzato z webových stránek Edu.cz (2020)

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

**Praha
leden 2021**

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2005 zpracovali:

Celková gesce přípravy dokumentu

Jaroslav Jeřábek, Jan Tupý

Celková koncepce dokumentu a celková koordinace jeho přípravy

Jaroslav Jeřábek, Romana Lisnerová, Adriena Smejkalová, Jan Tupý

Autoři a konzultanti jednotlivých částí dokumentu (VÚP)

Jan Balada, Jiří Brant, Eva Brychnáčová, Josef Herink, Taťána Holasová, Viola Horská, Dagmar Hudecová, Lucie Hučínová, Alexandros Charalambidis, Zdeněk Jonák, Stanislava Krčková, Alena Kůlová, Romana Lisnerová, Jan Maršák, Jiřina Masaříková, Jindřiška Nováková, Markéta Pastorová, Hana Pernicová, Václav Pumpr, Marie Rokosová, Adriena Smejkalová, Kateřina Smolíková, Jitka Tůmová, Jan Tupý, Jana Zahradníková, Marcela Zahradníková

Externí autoři a zpracovatelé podkladových textů

Zdeněk Beneš, Jan Jiráček, Věra Jirášková, Marie Kubínová, Danuše Kvasničková, Josef Valenta, Eliška Walterová, Sylva Macková, Jaroslav Provozník, Jana Zapletalová, odbor 24 MŠMT

Externí spolupracovníci a poradci

Učitelé a ředitelé pilotních škol, kteří ověřovali tvorbu školních vzdělávacích programů

Rady pro jednotlivé vzdělávací oblasti a vzdělávací obory, jejichž členy byli učitelé základních škol a víceletých středních škol, pedagogických fakult, odborných fakult vysokých škol a dalších institucí a asociací

Odbor 22 MŠMT pod vedením Karla Tomka

Zástupci projektu Zdravá škola

Účastníci veřejné diskuse ke 3. verzi RVP ZV

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2017 zpracovali:

Celková gesce úpravy

Řídící výbor k Inkluzi (MŠMT)

Celková koncepce úpravy

Národní ústav pro vzdělávání – Sekce 1 a Sekce 3

Úprava RVP ZV na základě novely školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb.), požadavků Evropské komise a Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016–2018

Národní ústav pro vzdělávání

Pracovní skupina NÚV pro transformaci přílohy RVP ZV-LMP

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2021 zpracovali:

Celková gesce úpravy

Jaroslav Faltýn, Odbor základního vzdělávání a mládeže – 21, MŠMT

Celková koncepce úpravy a celková koordinace její přípravy

Jaroslav Faltýn, MŠMT, Tomáš Pavlas, Česká školní inspekce

Jaroslav Fidrmuc, Daniela Růžičková, Národní pedagogický institut České republiky (NPI)

Autoři a konzultanti úprav jednotlivých částí dokumentu (NPI)

Miroslav Bartošek, Václav Bendl, Martina Černá, Eva Fanfulová, Hana Havlínová, Alena Hesová, Josef Herink, Jakub Holec, Petr Chaluš, Olga Kofroňová, Petr Koubek, Kateřina Lichtenberková, Miloš Mlčoch, Petr Naske, Markéta Pastorová, Michala Podrázská, Daniela Růžičková, Michaela Spurná, Veronika Sováková, Jitka Tůmová-Maříková, Renata Votavová

Externí autoři

Jan Berkí, Bořivoj Brdička, David Hawiger, Martin Lána, Daniel Lessner, Ondřej Neumajer, Ivana Přichystalová, Pavel Roubal, Jiří Vaníček, Aleš Vyvial

Externí spolupracovníci a poradci

Učitelé a ředitelé pilotních škol, kteří ověřovali koncepci rozvoje digitální gramotnosti a informatického myšlení
Odborné skupiny pro jednotlivé vzdělávací oblasti a vzdělávací obory, jejichž členy byli učitelé základních škol a víceletých středních škol, pedagogických fakult, odborných fakult vysokých škol a dalších institucí a asociací

Odborný tým projektu Podpora rozvoje digitální gramotnosti pod vedením Tomáše Jeřábka

Odborný tým projektu Podpora rozvíjení informatického myšlení pod vedením Jiřího Vaníčka

Obsah

Část A	7
1 .. Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v systému kurikulárních dokumentů	7
1.1 Systém kurikulárních dokumentů 7	
1.2 Principy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání 9	
1.3 Tendence ve vzdělávání, které navozuje a podporuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání 9	
Část B	10
2	Charakteristika základního vzdělávání 10
2.1 Povinnost školní docházky 10	
2.2 Organizace základního vzdělávání 10	
2.3 Hodnocení výsledků vzdělávání 10	
2.4 Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání 10	
Část C	11
3	Pojetí a cíle základního vzdělávání 11
3.1 Pojetí základního vzdělávání 11	
3.2 Cíle základního vzdělávání 11	
4	Klíčové kompetence 13
5	Vzdělávací oblasti 17
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 19	
5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Chyba! Záložka není definována.	
5.1.2 CIZÍ JAZYK Chyba! Záložka není definována.	
5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK Chyba! Záložka není definována.	
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE Chyba! Záložka není definována.	
5.2.1 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE Chyba! Záložka není definována.	
5.3 INFORMATIKA Chyba! Záložka není definována.	
5.3.1 INFORMATIKA Chyba! Záložka není definována.	
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT Chyba! Záložka není definována.	
5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT Chyba! Záložka není definována.	
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST Chyba! Záložka není definována.	

- 5.5.1 DĚJEPIS **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.6.1 FYZIKA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.6.2 CHEMIE **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.6.3 PŘÍRODOPIS **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.6.4 ZEMĚPIS (GEOGRAFIE) **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.7 UMĚNÍ A KULTURA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.9.1 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.10.1 DRAMATICKÁ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.10.2 ETICKÁ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.10.3 FILMOVÁ/AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 5.10.4 TANEČNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 6 Průřezová témata
..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA **Chyba! Záložka není definována.**
- 7 Rámcový učební plán
..... **Chyba! Záložka není definována.**
- 7.1 Poznámky k rámcovému učebnímu plánu **Chyba! Záložka není definována.**
- 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem **Chyba! Záložka není definována.**
- Část D **Chyba! Záložka není definována.**

8	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
		Chyba! Záložka není definována.
8.1	Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	Chyba! Záložka není definována.
8.2	Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	Chyba! Záložka není definována.
8.3	Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	Chyba! Záložka není definována.
9	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	
		Chyba! Záložka není definována.
9.1	Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	Chyba! Záložka není definována.
9.2	Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	Chyba! Záložka není definována.
10	Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování RVP ZV	20
11	Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravy školního vzdělávacího programu	24
11.1	Struktura ŠVP pro základní vzdělávání	26
11.2	Struktura ŠVP pro základní vzdělávání na nižších stupních víceletých gymnázií	28
SLOVNÍČEK POUŽITÝCH VÝRAZŮ		1

Příloha

Standardy pro základní vzdělávání

Část A

1 Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v systému kurikulárních dokumentů

1.1 Systém kurikulárních dokumentů

V souladu s principy kurikulární politiky zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize) a zakotvenými v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školním zákoně), ve znění pozdějších předpisů, se do vzdělávací soustavy zavádí nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – **státní a školní** (viz schéma 1).

Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují **rámcové vzdělávací programy** (dále jen RVP), které vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní,

základní a střední vzdělávání. **Školní úroveň** představují **školní vzdělávací programy** (dále jen ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách¹.

Rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou **veřejné dokumenty** přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

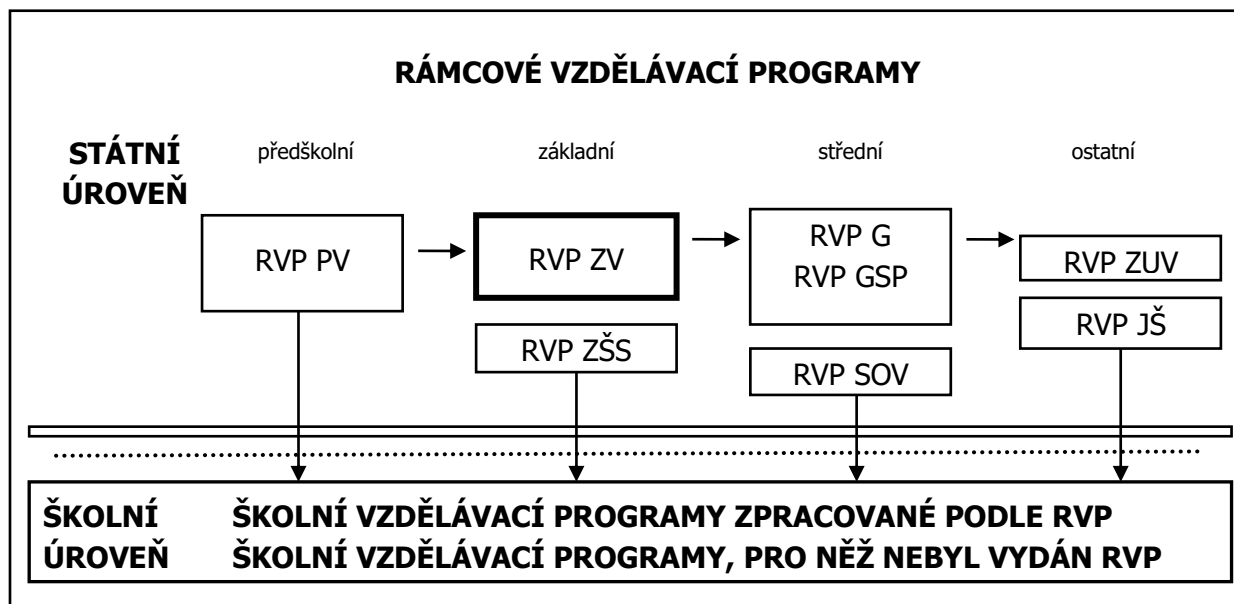

Schéma 1 – Systém kurikulárních dokumentů

Legenda: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; RVP ZŠS – Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální; RVP G – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia; RVP GSP – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou; RVP DG – Rámcový vzdělávací program pro dvojjazyčná gymnázia; RVP SOV – Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání; RVP ZUV – Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání; RVP JŠ – Rámcový vzdělávací program pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

¹ ŠVP si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP. Pro tvorbu a úpravu ŠVP mohou školy využít dostupnou metodickou podporu.

Rámcové vzdělávací programy:

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě;
- vycházejí z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení;
- formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání;
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

1.2 Principy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;
- stanovuje standardy pro základní vzdělávání (Příloha), jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod, forem výuky a využití všech podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je podkladem pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

RVP ZV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

1.3 Tendence ve vzdělávání, které navozuje a podporuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání²

- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka;
- uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků a využívat vnitřní diferenciaci výuky;
- vytvářet širší nabídku volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků;
- vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky;
- prosadit změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení;
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol;
- zvýraznit potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení (ŠPZ), zákonných zástupců žáků, příp. dalších osob, které se podílejí na vzdělávání žáka.

² Podrobněji viz Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha) – s. 47–51 a navazující koncepční dokumenty.

Část B

2 Charakteristika základního vzdělávání

Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně **základní vzdělání**, se realizuje v *oboru vzdělání základní škola*. V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání vydán *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*.

2.1 Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání je spojeno s povinností školní docházky. Plnění povinnosti školní docházky se řídí § 36 až 43 školského zákona.

2.2 Organizace základního vzdělávání

Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje § 46 a 47 školského zákona. Průběh základního vzdělávání se řídí § 49 a 50 školského zákona. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

2.3 Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až 53 školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo v § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání

Získání stupně vzdělání se řídí § 45 a ukončení základního vzdělávání § 54 až 56 školského zákona.

Část C

3 Pojetí a cíle základního vzdělávání

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků, a to ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních.

Základní vzdělávání na **1. stupni** usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání na **2. stupni** pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků. Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

3.2 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci **utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání** orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- **umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;**
- **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;**
- **vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;**
- **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;**
- **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;**
- **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;**

- **učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;**
- **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;**
- **pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;**
- **pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.**

4 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. **Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.**

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.**

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory*:

- **Jazyk a jazyková komunikace** (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk)
- **Matematika a její aplikace (Matematika a její aplikace)**
- **Informatika** (Informatika)
- **Člověk a jeho svět** (Člověk a jeho svět)
- **Člověk a společnost** (Dějepis, Výchova k občanství)
- **Člověk a příroda** (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
- **Umění a kultura** (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
- **Člověk a svět práce (Člověk a svět práce)**

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **Charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Na charakteristiku navazuje **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje v ŠVP výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů – viz schéma 2.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů (včetně doplňujících vzdělávacích oborů³) je tvořen očekávanými výstupy a učivem. V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník). Toto rozdělení má školám usnadnit distribuci vzdělávacího obsahu do jednotlivých ročníků.

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost žáků využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě na konci 5. a 9. ročníku.

Pro usnadnění identifikace jsou očekávané výstupy označeny kódy, které obsahují zkratku vzdělávacího oboru, označení ročníku, číselné označení tematického okruhu a číslo určující pořadí očekávaného výstupu v daném tematickém okruhu nebo v rámci vzdělávacího oboru.

Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku stanovují **závaznou úroveň** pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně a 2. stupně základní školy dodržena. Očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) stanovují jen **orientační (nezávaznou) úroveň** a při formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP mají pomoci (na 1. stupni) stanovit vzdělávací cestu vedoucí k naplnění očekávaných výstupů na konci 5. ročníku.

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Tyto výstupy uvedené jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

³ Doplňující vzdělávací obory jsou obory, které doplňují a rozšiřují vzdělávací obsah základního vzdělávání.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Pro jednoznačnou identifikaci je většina výstupů minimální doporučené úrovně označena písmenem „p“ a kódem obsahově odpovídajícího očekávaného výstupu. Pokud není v daném tematickém okruhu žádný přímo související očekávaný výstup, výstupy minimální doporučené úrovně nejsou kódem označeny a představují vhodné specifické znalosti a dovednosti dosažitelné i při případné úpravě výstupů. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny. Pokud je výstup v minimální doporučené úrovni totožný s očekávaným výstupem, tak je označen shodným kódem bez přidaného písmena „p“.

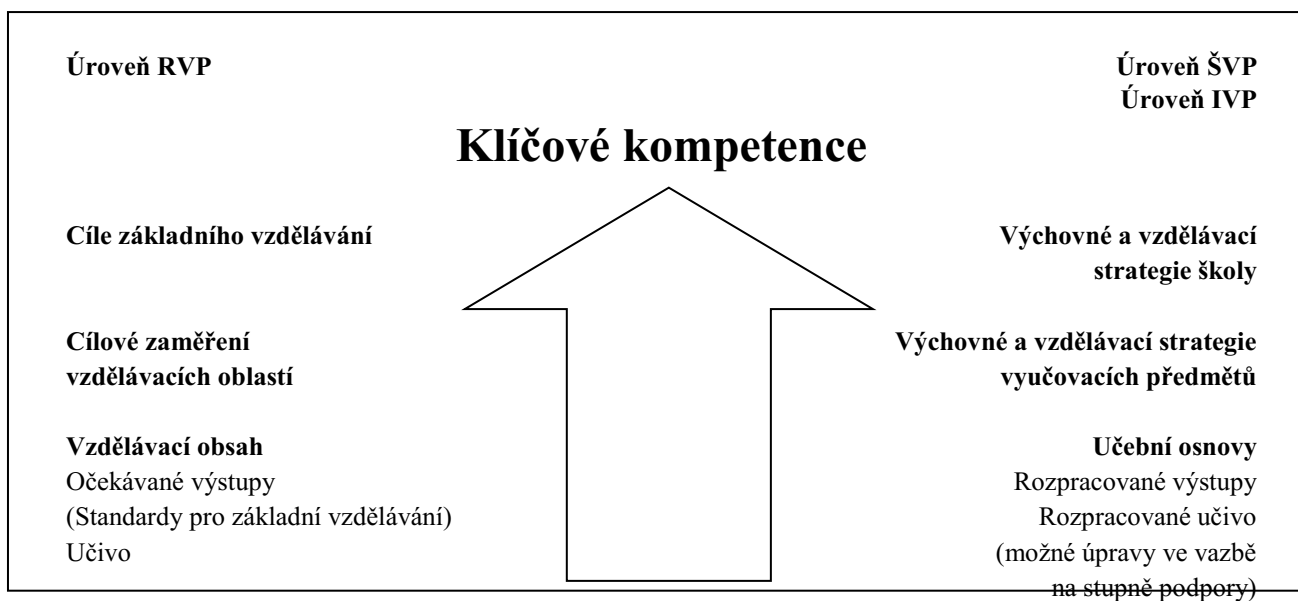
Učivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako *prostředek k dosažení očekávaných výstupů*. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu. Učivo vymezené v RVP ZV je **doporučeno** školám k distribuci a k dalšímu rozpracování do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků. Na úrovni ŠVP se učivo stává závazným.

Standardy podrobněji vymezují obsah očekávaných výstupů. Jsou určeny na pomoc školské praxi a jejich smyslem je účinně napomáhat dosahování stanovených cílů. Do RVP ZV jsou vloženy jako příloha *Standardy pro základní vzdělávání*.

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů škola rozčlení v ŠVP do *vyučovacích předmětů* a rozpracuje, případně doplní v *učebních osnovách* tak, aby bylo zaručeno *směřování k rozvoji klíčových kompetencí*. Na základě učebních osnov v ŠVP sestavuje škola IVP.

Z jednoho vzdělávacího oboru může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vyučovací předmět vzniknout integrací vzdělávacího obsahu více vzdělávacích oborů (integrováný vyučovací předmět). RVP ZV umožňuje *propojení (integraci)* vzdělávacího obsahu na úrovni témat, tematických okruhů, případně vzdělávacích oborů. Integrace vzdělávacího obsahu musí respektovat logiku výstavby jednotlivých vzdělávacích oborů. Základní podmínkou funkční integrace je kvalifikovaný učitel.

Záměrem je to, aby učitelé při tvorbě ŠVP vzájemně *spolupracovali, propojovali* vhodná témata společně jednotlivým vzdělávacím oborům a *posilovali nadpředmětový přístup ke vzdělávání*.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**⁴. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

⁴ Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka⁵. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)⁶.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování RVP ZV

Vzdělávání vycházející z RVP ZV by mělo být podpořeno odpovídajícími podmínkami. V souladu s koncepčními vzdělávacími dokumenty, obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami žáků a potřebami pro pedagogickou činnost učitelů jsou v RVP ZV vymezeny materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky.

⁵ V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Cílem je rovněž rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku, případně dalším jazykům.

⁶ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Uvedené podmínky představují optimální stav, se kterým by se měly jednotlivé školy poměřovat a k němuž by se měly s podporou zřizovatele postupně přibližovat a dále jej rozvíjet.

Při vytváření podmínek na konkrétní škole je vhodné zvažovat:

- potřeby žáků a učitelů;
- kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí ve škole;
- optimalizaci sociálních vztahů;
- efektivitu vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka;
- realizaci zájmových činností;
- spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

Prostorové a materiální podmínky:

- kmenové (univerzální) učebny vybavené víceúčelovým a funkčním zařízením a podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu;
- speciální učebny a prostory (v souladu se vzdělávacím obsahem školy)
 - jazykové, infromatické, fyzikální, chemické, přírodopisné, zeměpisné, pro hudební a výtvarnou výchovu aj. vybavené speciálním nábytkem, (laboratorními) přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, multimediální technikou, podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu,
 - tělovýchovné (i přírodní a pronajaté) vybavené bezpečným povrchem, náradím a náčiním,
 - pracovní (dílny, kuchyně, pozemky pro zahradnickou činnost) vybavené vhodnými přístroji, náradím atd.;
- prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety) vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech, připojením k internetu a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek;
- studijní zóny pro aktivní využití volného času (další studium a sebevzdělávání žáků i učitelů) s připojením k internetu – knihovny a studovny, multimediální centra;
- pracovní a relaxační prostory, prostory pro nenáročnou pohybové aktivity – pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci (pro žáky i učitele);
- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy či většího počtu tříd (sály, auly, výstavní prostory či jiné prostory tomu přizpůsobené);
- prostory pro zájmovou činnost po vyučování (družiny, kluby) vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení;
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičišť, návaznému střídání žáků, oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám;
- prostory pro společné stravování k tomuto účelu náležitě vybavené a respektující hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků;
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;
- prostory (pracovny) pro další pedagogické (ředitel, zástupce ředitele) a nepedagogické pracovníky školy (hospodárka, správce sítě aj.), vybavené účelným zařízením;
- učebnice, didaktické pomůcky, digitální technologie s připojením k internetu a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků;
- speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;

- další pomocné prostory pro zajištění chodu školy (sklady, prostory pro třídění odpadu aj.);
- prostory pro školní poradenské pracoviště.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu;
- vhodný režim vyučování respektující hygienu učení a věk žáků;
- vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků);
- zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy – podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů);
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin v budově a areálu školy;
- ochrana žáků před úrazy;
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů; pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost učitelů poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- vytváření přátelského prostředí, podmínek pro zdravé učení a otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy;
- vzdělávání propojené v přiměřené míře s každodenním životem;
- přiměřenost vzdělávání věku a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s jejich individuálními možnostmi a dosaženým pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám;
- příznivé sociální klima – posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou;
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- včasná informovanost žáků a zákonných zástupců žáků o dění uvnitř školy i mimo ni.

Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci splňující podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole;
- pedagogičtí pracovníci s potřebnými profesními dovednostmi – komunikativní ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální služby, schopní diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svou činnost;
- nabídka odborné pomoci žákům a jejich zákonným zástupcům – speciální pedagog, psycholog, asistent pedagoga atd.;
- pedagogický sbor schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce;
- řídicí pracovníci s výraznými manažerskými, organizačními i pedagogickými schopnostmi, schopní vytvářet motivující a zároveň náročné profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, s koncepčním myšlením a stylem práce, schopní poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům.

Organizační podmínky:

- účast všech učitelů na přípravě a realizaci ŠVP ZV;

- základní pravidla života školy (pro žáky, učitele, jiné uživatele školy), způsoby projednávání problémů se žáky a jejich zákonnými zástupci;
- optimální režim výuky v souladu se vzdělávacími potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání a vhodnými způsoby učení, s návazností povinného a nepovinného vzdělávání;
- optimální režim života školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržování hygieny, zájmová činnost, mimořádné situace).

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků:

- funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům žáků, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- setkávání se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (např. školskou radou) – seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání řešení problémů žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání;
- vzdělávací strategie otevřená vůči zákonným zástupcům žáků;
- prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu zákonných zástupců žáků;
- prostor pro setkávání učitelů se zákonnými zástupci žáků;
- školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření;
- informace o jednotlivých žácích potřebné pro individuální formy vzdělávání;
- možnost účasti zákonných zástupců žáků ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou;
- vytváření společenských vztahů školy a veřejnosti.

Za zcela nezbytné materiální a prostorové podmínky je třeba považovat:

- kmenovou učebnu pro každou třídu vybavenou funkčním zařízením;
- speciální učebny a prostory nebo kmenové učebny upravené pro speciální výuku:
 - cizího jazyka, informatiky, přírodovědných a společenskovedních předmětů, pro výuku hudební výchovy, výtvarné výchovy a pracovní činnosti, prostory (vlastní či pronajaté) pro zajištění povinné TV;
- prostory pro poskytování školních poradenských služeb;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravou práci učitele;
- prostory pro nenáročnou pohybovou aktivitu v průběhu vyučování a pro zájmovou činnost po vyučování;
- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy (vlastní či pronajaté);
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostorů pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičících žáků a oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících příslušným normám;
- prostory pro společné stravování (ve vlastní nebo jiné blízké škole);
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;
- učebnice, didaktické pomůcky, digitální technologie, připojení k internetu a další potřeby a pomůcky umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků.

Ostatní podmínky (organizační, personální, bezpečnostní) nevyžadují většinou specifické nároky na finanční zabezpečení a rozdíl mezi nezbytnou a optimální úrovní je spíše v kvalitě jejich naplňování.

Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravy školního vzdělávacího programu

ŠVP je školský dokument, který v souladu se školským zákonem zpracovává podle RVP ZV každá škola realizující základní vzdělávání⁷. ŠVP vychází z konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky a možnosti školy i oprávněné požadavky zákonných zástupců žáků. Má na zřeteli postavení školy v regionu i sociální prostředí, ve kterém bude vzdělávání probíhat. Vzdělávací proces na konkrétní škole se pak uskutečňuje podle ŠVP, který si škola vypracovala⁸.

Ředitel školy odpovídá za zpracování ŠVP v souladu s RVP ZV, jeho vyhodnocování a případné úpravy. Koordinuje práci na tvorbě ŠVP nebo pověří funkcí koordinátora svého zástupce nebo jiného člena pedagogického sboru. Samotná příprava ŠVP, jeho následné vyhodnocování a úpravy jsou výrazem pedagogické autonomie i odpovědnosti celé školy za způsob a výsledky vzdělávání. Proto je vhodné, aby se na zpracování ŠVP, na vyhodnocování jeho jednotlivých částí a případných úpravách podíleli všichni učitelé příslušné školy, kteří jsou spoluodpovědní za realizaci jednotlivých částí ŠVP v podmínkách dané školy. Vyhodnocováním ŠVP se rozumí:

- vyhodnocování souladu rozsahu a obsahu výuky s učebními osnovami v ŠVP;
- soulad formulovaných a využívaných výchovných a vzdělávacích strategií;
- vyhodnocování dosahovaných výsledků každého žáka ve vztahu k učebním osnovám.

ŠVP vydává ředitel školy. K návrhu ŠVP i k následnému uskutečňování vzdělávání podle tohoto programu se vyjadřuje školská rada. ŠVP je součástí povinné dokumentace školy, musí být zpřístupněn veřejnosti, aby se každý zájemce měl možnost seznámit s jeho obsahem, aby do něj mohl každý zájemce nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy, popřípadě požádat o kopii⁹.

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí v rámci své inspekční činnosti naplnění ŠVP a jeho soulad s právními předpisy a RVP ZV¹⁰.

Zásady stanovené pro zpracování školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program:

- je zpracováván v souladu s RVP ZV podle stanovené struktury pro celé období základního vzdělávání nebo pro jeho část, tj. pro ročníky, ve kterých daná škola realizuje základní vzdělávání;
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem;
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (viz kapitola 8) i pro žáky nadané a mimořádně nadané (viz kapitola 9), pokud to vzdělávání těchto žáků vyžaduje;
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a jejich individuální předpoklady, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí;
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů;
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitelů s efektivními způsoby výuky.

⁷ Povinnost zpracovat ŠVP vychází z § 3 odst. 2 a § 5 odst. 3 školského zákona.

⁸ ŠVP je povinným dokumentem pro realizaci vzdělávání na plně organizované základní škole, na základních školách pouze s prvním stupněm, na málotřídnicích školách jednotřídnicích i víceřídnicích. Víceleté střední školy vypracovávají svůj školní vzdělávací program pro ročníky odpovídající druhému stupni základního vzdělávání podle RVP ZV. Z identifikačních údajů ŠVP musí být zřejmé a kontrolovatelné, že byl vytvořen podle RVP ZV.

⁹ Vychází z § 5 odst. 3 školského zákona.

¹⁰ Hodnocení ŠVP Českou školní inspekcí vychází z § 174 odst. 2 písmeno b) a c) školského zákona.

Zásady tvorby školního vzdělávacího programu v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy

V případě tvorby ŠVP v základních školách při zdravotnických zařízeních, ve školách při dětských diagnostických ústavech a ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, která pečují o děti vyžadující léčebný režim v důsledku jejich neurologického poškození a psychického onemocnění – viz § 9 až 11 vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy nebo školského zařízení upravit ŠVP, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Zásady stanovené pro úpravy a změny školního vzdělávacího programu

Úpravy a změny ŠVP mohou být:

- inovacemi ŠVP, které vycházejí ze zkušeností z realizace ŠVP nebo změn ve škole samotné (na základě hodnocení podmínek, průběhu a vzdělávání); takové změny škola obvykle provádí s účinností od 1. září nebo od 1. února. Podle upraveného nebo nového ŠVP se vzdělávají žáci ve všech ročnících daného stupně od účinnosti upraveného nebo nového ŠVP. Pokud by mohla nastat situace, že by žáci v důsledku změn neabsolvovali povinný vzdělávací obsah stanovený v RVP ZV, rozhodne ředitel školy o způsobu postupného náběhu tak, aby tato situace nenastala;
- změnami, které uvedou do souladu ŠVP s RVP ZV a s právními předpisy. Způsob zapracování změn do ŠVP a náběh vzdělávání v jednotlivých ročnících podle upraveného ŠVP stanoví MŠMT opatřením ministra;
- provedeny pouze jednoduchým způsobem (v zápisu po projednání pedagogickou radou, ve formě srovnávací tabulky apod.) v návaznosti na období vzdělávání distančním způsobem podle § 184a školského zákona, pokud vznikne potřeba upravit ŠVP i pro období po skončení vzdělávání distančním způsobem.

Forma vydání úprav a změn je v pravomoci ředitele školy, musí být zajištěna jednoznačnost a srozumitelnost upraveného ŠVP (úpravy lze například vydat v dodatku k ŠVP, nebo lze vydat upravený ŠVP se zapracovanými změnami, nebo vydat novou verzi ŠVP). Bez ohledu na formu vydání musí být zřejmé, odkdy jsou změny účinné a že změny vydal ředitel školy.

ŠVP i jeho úpravy se archivují ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

Struktura ŠVP pro základní vzdělávání

Podle této struktury se vytváří ŠVP ve všech školách, které realizují základní vzdělávání, kromě nižšího stupně víceletých gymnázií. Struktura ŠVP pro nižší stupně víceletých gymnázií je uvedena dále (viz 11.2).

1. Identifikační údaje

- název ŠVP¹¹:
- údaje o škole:
 - název školy
 - adresa školy
 - jméno ředitele
 - kontakty
- zřizovatel:
 - název
 - adresa
 - kontakty
- platnost dokumentu od:
 - datum
 - podpis ředitele
 - razítko školy

Další doporučené údaje: motivační název ŠVP, číslo jednací, IČO, IZO, RED-IZO, jméno koordinátora tvorby ŠVP

2. Charakteristika školy

- úplnost a velikost školy
- charakteristika pedagogického sboru
- dlouhodobé projekty

Další doporučené údaje: umístění školy, charakteristika žáků, podmínky školy, mezinárodní spolupráce, vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení), formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

3. Charakteristika ŠVP

- zaměření školy
- výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků
- zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných: pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka
- začlenění průřezových témat: výčet všech průřezových témat a jejich tematických okruhů; uvedení, v jakém ročníku, vyučovacím předmětu a jakou formou jsou tematické okruhy průřezových témat realizovány

¹¹ Z identifikačních údajů ŠVP musí být zřejmé a kontrolovatelné, že byl zpracován podle RVP ZV.

4. Učební plán

- tabulace učebního plánu: výrazné oddělení 1. a 2. stupně; výčet povinných vyučovacích předmětů s jejich časovými dotacemi pro jednotlivé ročníky; uvedení časových dotací pro volitelné předměty v jednotlivých ročnících; celkové počty hodin v jednotlivých ročnících a celkové počty hodin za 1. a 2. stupeň
- poznámky k učebnímu plánu: obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika realizace povinných a volitelných předmětů, pokud údaje nejsou zřejmé z tabulace učebního plánu (z jakého/jakých oboru/oborů, případně průřezových témat byl vyučovací předmět vytvořen, pokud nemá identický vzdělávací obsah i název jako příslušný vzdělávací obor v RVP ZV; uplatnění jiné organizační formy, než je vyučovací hodina atd.)

5. Učební osnovy

- název vyučovacího předmětu
- charakteristika vyučovacího předmětu:
 - obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést, z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)
 - výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:
 - distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků
 - rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků, ve vazbě na očekávané výstupy; výběr učiva (i rozšiřujícího učiva) a jeho zařazení do ročníků a tematických celků s přihlédnutím k hodinovým dotacím předmětů v učebním plánu
 - průřezová témata – výběr tematických okruhů s konkretizací námětů a činností v ročnících

Další doporučené údaje: mezipředmětové souvislosti, případně další poznámky upřesňující realizaci vzdělávacího obsahu

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- pravidla pro hodnocení žáků:
 - způsoby hodnocení – klasifikací, slovně, kombinací obou způsobů
 - kritéria hodnocení

Struktura ŠVP pro základní vzdělávání na nižších stupních víceletých gymnázií

Podle této struktury se vytváří ŠVP pro nižší stupně víceletých gymnázií, struktura pro čtyřletá gymnázia a pro vyšší stupeň víceletých gymnázií je obsažena v RVP G. Víceletá gymnázia mají přitom možnost vytvářet jeden ŠVP pro celých šest nebo osm let vzdělávání nebo mohou vytvořit dva samostatné ŠVP – pro nižší a vyšší stupeň vzdělávání. ŠVP pro nižší stupně víceletých gymnázií (nebo příslušná část ŠVP) se vytváří podle RVP ZV, ŠVP pro čtyřletá gymnázia a pro vyšší stupeň víceletých gymnázií (nebo příslušná část ŠVP) se vytváří podle RVP G.

1. Identifikační údaje

- název ŠVP¹²
- vzdělávací program¹³
- studijní forma vzdělávání¹⁴
- údaje o škole:
 - název školy
 - adresa školy
 - jméno ředitele
 - kontakty
- zřizovatel:
 - název
 - adresa
 - kontakty
- platnost dokumentu od:
 - datum
 - podpis ředitele
 - razítko školy

Další doporučené údaje: motivační název ŠVP, číslo jednací, IČO, IZO, RED-IZO, jméno koordinátora tvorby ŠVP

2. Charakteristika školy

- velikost školy
- charakteristika pedagogického sboru
- dlouhodobé projekty

Další doporučené údaje: umístění školy, charakteristika žáků, podmínky školy, mezinárodní spolupráce, vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení), formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

3. Charakteristika ŠVP

- zaměření školy
- profil absolventa
- organizace přijímacího řízení
- organizace maturitní zkoušky
- výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků
- zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami; pravidla

¹² Z identifikačních údajů ŠVP musí být zřejmé a kontrolovatelné, že byl zpracován podle RVP ZV (RVP G, RVP GSP).

¹³ Čtyřletý, šestiletý nebo osmiletý vzdělávací program.

¹⁴ Denní, večerní, dálková, distanční a kombinovaná forma vzdělávání.

a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných: pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka
- začlenění průřezových témat: výčet všech realizovaných průřezových témat a vybraných tematických okruhů; uvedení, v jakém ročníku, vyučovacím předmětu a jakou formou jsou tematické okruhy průřezových témat realizovány

4. Učební plán

- tabulace učebního plánu: výrazné oddělení nižšího a vyššího stupně gymnázia; výčet povinných vyučovacích předmětů s jejich časovými dotacemi pro jednotlivé ročníky; uvedení časových dotací pro volitelné předměty v jednotlivých ročnících; celkové počty hodin v jednotlivých ročnících a celkové počty hodin za nižší a vyšší stupeň
- poznámky k učebnímu plánu: obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika realizace povinných a volitelných předmětů, pokud údaje nejsou zřejmé z tabulace učebního plánu (z jakého/jakých oboru/oborů, případně průřezových témat byl vyučovací předmět vytvořen, pokud nemá identický vzdělávací obsah i název jako příslušný vzdělávací obor v RVP ZV; uplatnění jiné organizační formy, než je vyučovací hodina atd.)

5. Učební osnovy

- název vyučovacího předmětu
- charakteristika vyučovacího předmětu:
 - obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést, z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)
 - výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:
 - distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků
 - rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků, ve vazbě na očekávané výstupy; výběr učiva (i rozšiřujícího učiva) a jeho zařazení do ročníků a tematických celků s přihlédnutím k hodinovým dotacím předmětů v učebním plánu
 - průřezová témata – výběr tematických okruhů s konkretizací námětů a činností v ročnících

Další doporučené údaje: mezipředmětové souvislosti, další poznámky upřesňující realizaci vzdělávacího obsahu

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- pravidla pro hodnocení žáků:
 - způsoby hodnocení – klasifikací, slovně, kombinací obou způsobů
 - kritéria hodnocení

SLOVNÍČEK POUŽITÝCH VÝRAZŮ

Slovníček uvádí pouze výrazy, které jsou použity v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Slovníček vysvětluje význam použitých výrazů v kontextu tohoto dokumentu. Je určen především ředitelům škol a učitelům, kteří budou vytvářet ŠVP.

augmentativní a alternativní komunikace

se pokouší přechodně nebo trvale kompenzovat projevy poruchy a postižení u osob se závažným postižením řeči, jazyka a psaní; augmentativní systémy komunikace mají podporovat již existující, ale pro běžné dorozumívání nedostatečné komunikační schopnosti; alternativní komunikační systémy se používají jako náhrada mluvené řeči

běžná škola, třída

škola, třída, která není samostatně zřízena podle § 16 odst. 9 → *školského zákona*

cíle základního vzdělávání

zaměření základního vzdělávání; v → *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* je vymezeno celkem devět cílů, jejichž postupné naplňování směřuje k utváření a rozvíjení → *klíčových kompetencí* žáků a vzdělavatel poskytující základní vzdělávání má k jejich dosahování vytvářet podmínky

cílové zaměření vzdělávací oblasti

součást → *vzdělávacích oblastí*, která propojuje → *vzdělávací obsah* s → *klíčovými kompetencemi*; je východiskem pro → *výchovné a vzdělávací strategie* na úrovni → *vyučovacího předmětu*, kterými škola směřuje k utváření a rozvíjení → *klíčových kompetencí* žáků

doplňující vzdělávací obor

vzdělávací obor, který doplňuje a rozšiřuje → *vzdělávací obsah* základního vzdělávání

doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

závazný dokument pro úpravu vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky

etapy vzdělávání

legislativně vymezené, obsahově stanovené a časově ohraničené úseky vzdělávání, které odpovídají vzdělávání podle daného → *rámcového vzdělávacího programu*

evaluační činnosti

veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve → *školním vzdělávacím programu*

individuální vzdělávací plán

podpůrné opatření od druhého stupně podpory, závazný dokument napomáhající zajištění → *podpůrných opatření* u žáka; jeho obsah vychází ze → *školního vzdělávacího programu* a umožňuje úpravy → *vzdělávacího obsahu* podle možností žáka

integrace vzdělávacího obsahu

propojení → *vzdělávacího obsahu* na úrovni témat, tematických okruhů, případně → *vzdělávacích oborů/oblastí*, které umožňuje → *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

integrace žáků

zařazení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných do běžných tříd a jejich vzdělávání v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami

přehled podpůrných opatření

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. vymezující → *podpůrná opatření* pro první až pátý → *stupeň podpory*

klíčové kompetence

souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti; v → *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* jsou klíčové kompetence vymezeny na úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci základního vzdělávání; v etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

kognitivní procesy

poznávací procesy tvořící podstatu učení; jsou součástí intelektuálního vývoje člověka, zahrnují smyslové poznávání, představy a obrazotvornost, myšlení, paměť, učení, někdy je k nim řazena i řeč a pozornost

kurikulární dokumenty

pedagogické dokumenty, které vymezují legislativní a obsahový rámec potřebný pro tvorbu → *školního vzdělávacího programu*; systém kurikulárních dokumentů je vytvářen a uplatňován na dvojí úrovni; státní úroveň tvoří → *rámcové vzdělávací programy*, školní úroveň tvoří → *školní vzdělávací programy*

lehká mentální retardace

→ *mentální postižení* (IQ 50–69) snížení rozumových schopností v důsledku organického postižení mozku; u žáků dochází k zaostávání duševního vývoje, i když většina z nich dosáhne úplné nezávislosti v osobní péči a domácích praktických dovednostech

Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání

metodický dokument, který je doporučen pro tvorbu → *školních vzdělávacích programů* v etapě základního vzdělávání; uvádí konkrétní postupy při tvorbě jednotlivých částí → *školního vzdělávacího programu* doplněného o příklady ze školní praxe

mentální postižení (mentální retardace)

snížení rozumových schopností vzniklé v důsledku organického poškození mozku nebo nedostatečnosti mozkových funkcí, projevuje se sníženou úrovní → *kognitivních procesů*, odlišným vývojem některých psychických funkcí a nižší sociální adaptabilitou; individuální modifikace uvedených příznaků závisí na hloubce a rozsahu mentálního postižení, na míře postižení jednotlivých funkcí a na úrovni psychického vývoje

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice

koncepční dokument české vzdělávací politiky označovaný jako Bílá kniha; obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let a návrhy i doporučení ekonomického, politického a pedagogického charakteru, které jsou postupně realizovány

období

pedagogicky a časově vymezený úsek vzdělávání v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* na 1. stupni; 1. období vzdělávání zahrnuje 1. až 3. ročník, 2. období 4. a 5. ročník

obor vzdělání základní škola

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání, které stanoví vláda nařízením po projednání s příslušnými ústředními odborovými orgány a příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností; pro realizaci základního vzdělávání je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

obor vzdělání základní škola speciální

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání; jeho ukončením získá žák stupeň vzdělání základy vzdělání; pro realizaci oboru vzdělání základní škola speciální je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*

očekávané výstupy

stěžejní část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích oborů*; jsou ověřitelné, prakticky zaměřené, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném životě; vymezují úroveň, které mají všichni žáci prostřednictvím →*učiva* dosáhnout; jsou stanoveny orientačně (nezávazně) na konci 3. ročníku (1. období) a závazně na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku

pedagogická intervence

vzdělávání uzpůsobené specifikům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku; je vymezena v →*individuálním vzdělávacím plánu*

plán pedagogické podpory

→*podpůrné opatření* pro první stupeň podpory, závazný dokument napomáhající zajištění →*podpůrných opatření* u žáka

podpůrná opatření

nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka; jsou vymezena v § 16 odst. 2 →*školského zákona*

průřezová témata

témata, která reprezentují v →*rámcovém vzdělávacím programu* aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání; jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot; stávají se příležitostí pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci

předměty speciálně pedagogické péče

→*vyučovací předměty* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Tyto předměty ustanovuje škola ve →*školním vzdělávacím programu*

rámcové vzdělávací programy

→*kurikulární dokumenty* státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé →*etapy vzdělávání* a jsou závazné pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů*

rámcový učební plán pro základní vzdělávání

učební plán →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, který vymezuje základní parametry organizace základního vzdělávání; závazně vymezuje: začlenění →*vzdělávacích oblastí* a →*vzdělávacích oborů* do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni ZŠ, minimální časové dotace pro jejich realizaci, disponibilní časovou dotaci, celkovou povinnou časovou dotaci a poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v →*oboru vzdělání základní škola speciální*, kterým se dosahuje stupeň základy vzdělání

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v →*oboru vzdělání základní škola*, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání

reedukace

speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce

speciálně pedagogická diagnostika

vědní disciplína zaměřená na zjišťování individuálních schopností a možností jedinců s postižením; účelem diagnostiky je určit možnosti vzdělávání těchto jedinců a prostředky pro speciální výchovu v rodině, škole a při mimoškolních aktivitách

speciálně pedagogická intervence

zajištění →*předmětů speciálně pedagogické péče* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

speciálně pedagogické metody

metody zaměřující se na prevenci, překonávání nebo zmírnění důsledku postižení, mezi základní speciálně pedagogické metody patří *edukace, kompenzace, reedukace a rehabilitace*

Standardy pro základní vzdělávání

příloha →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy

stupeň podpory

vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti →*podpůrného opatření*; podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů

škola zřízená podle § 16, odst. 9 školského zákona

škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16 odst. 9 →*školského zákona*

školská rada

orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy; projednává návrh →*školního vzdělávacího programu*

školní vzdělávací programy

→*kurikulární dokumenty* školní úrovně; školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovává podle →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* každý vzdělavatel poskytující základní vzdělávání

školní poradenské pracoviště

neúplné pracoviště tvořené školním metodikem prevence, výchovným poradcem a třídními učiteli, nebo úplné pracoviště rozšířené o služby školních psychologů a školních speciálních pedagogů; zajišťuje poradenskou podporu žákům a pedagogům

školské poradenské zařízení

zařízení vykonávající pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum)

školský zákon

zkrácený název pro zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

učební osnovy

část →*školního vzdělávacího programu*, ve které je →*vzdělávací obsah* jednotlivých →*vzdělávacích oborů* rozčleněn do →*vyučovacích předmětů* v jednotlivých ročnících 1. a 2. stupně základního vzdělávání

učební plán

část →*školního vzdělávacího programu* vymezující na základě →*rámcového učebního plánu* organizaci výuky na konkrétní škole; obsahuje tabulaci s výčtem povinných a volitelných →*vyučovacích předmětů* a poznámky k organizaci a realizaci jednotlivých →*vyučovacích předmětů*

učivo

část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích oborů*, která je strukturována do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností); učivo je chápáno jako prostředek pro dosažení →*očekávaných výstupů*, tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu; na úrovni →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* je učivo doporučeno k distribuci do →*školního vzdělávacího programu*; na úrovni →*školního vzdělávacího programu* je závazné

úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v individuálním vzdělávacím plánu

úrovní pro úpravu →*očekávaných výstupů* podle § 16 odst. 2 písm. e) →*školského zákona* jsou pro žáky s příznými podpůrnými opatřeními od třetího stupně očekávané výstupy stanovené v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání*

vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy)

hodnocení sloužící k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve →*školním vzdělávacím programu*; výsledky vlastního hodnocení školy slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; vlastní hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; vlastní hodnocení školy je

doporučená součást →*školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria vlastního hodnocení a časové rozvržení →*evaluačních činností*

vyučovací předmět

forma didaktického uspořádání →*vzdělávacího obsahu* a jeho organizačního zpracování ve →*školním vzdělávacím programu*; z jednoho →*vzdělávacího oboru* může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vzniknout integrací →*vzdělávacího obsahu* více →*vzdělávacích oborů* (integrováný vyučovací předmět); vyučovací předmět je i →*předmět speciálně pedagogické péče*

vzdělávací oblasti

orientačně vymezené celky →*vzdělávacího obsahu základního vzdělávání*; →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* obsahuje devět vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním →*vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými →*vzdělávacími obory*

vzdělávací obory

samostatné části →*vzdělávacích oblastí* v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání*; vymezují →*vzdělávací obsah* (→*očekávané výstupy* a →*učivo*)

vzdělávací obsah

vymezení →*očekávaných výstupů* a →*učiva* na úrovni →*vzdělávacích oborů*; je dále rozpracováván na úrovni →*školních vzdělávacích programů*

vzdělávací obsah základního vzdělávání

souhrn lidského poznání didakticky zpracovaný pro úroveň →*základního vzdělávání* poskytující žákům spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání

výchovné a vzdělávací strategie

promyšleně volené a řazené postupy, kterými chce škola cíleně směřovat k naplňování →*klíčových kompetencí*

základní škola

viz →*obor vzdělání základní škola*

Příloha č. 2

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM. Zdroj: Převzato z webových stránek ZŠ a MŠ Bez hranic (2019)

Školní vzdělávací program základního vzdělávání ZŠ Bez hranic

2.3 Charakteristika žáků Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem. Škola se nezabývá integrací žáků s jiným než tělesným handicapem. **2.4** Podmínky školy Uspořádání - úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu nebo školní klub. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m). Vyučování probíhá v následujících jazycích a jazykových kombinacích: český. Počet školních budov je 2 - 5 neprovázaných, ve venkovním areálu se nachází pěstitelský pozemek, zahrada/park. Bezbarierový přístup není zajištěn. Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, školní dvůr, studovna. Žákům jsou k dispozici šatny. Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, chemie, ICT, praktické vyučování, tělocvična. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít 10 pracovních stanic, specializované učebny, bezdrátové připojení v celé škole. Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, chemie, praktické vyučování, tělesná výchova. **6 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program základního vzdělávání ZŠ Bez hranic** Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty. literatura a umění: Beseda se spisovateli - dle aktuální nabídky. profesní specialisté: Veletrh celoživotního vzdělávání. Nabídky SŠ a SOU ve škole - exkurzí. protidrogová prevence: Protidrogové programy (např.: Protidrogový autobus; Etické dílny...). zdravotní: V rámci Ochrany člověka za mimořádných událostí (spolupráce s ČČK, AČR, IZS SK...) **2.5** Vlastní hodnocení školy **2.5.1** Oblasti autoevaluace Oblasti autoevaluace školy: - školní dokumentace - práce pedagogických pracovníků školy - výsledky žáků - vzdělání pedagogických pracovníků - školní prostředí **2.5.2** Cíle a kritéria autoevaluace Podmínky ke vzdělání: obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, obsah a průběh vzdělávání - podpurné výukové materiály, obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program, podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické, podmínky ke vzdělávání ekonomické, podmínky ke vzdělávání personální, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. -

system podpory žákům/dětem, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti, úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza, úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační 7 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program základního vzdělávání ZŠ Bez hranic řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy, výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence, výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků), výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole), výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů, výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti **2.5.3** Nástroje autoevaluace analýza školní dokumentace, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), sebehodnotící rámce (např. CAF - Common Assessment Framework, Model excellence apod.), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti **2.5.4** Časové rozvržení autoevaluačních činností Autoevaluační činnosti jsou prováděny průběžně - dle potřeby školy.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi Škola spolupracuje Městyssem Mšec, Obecními úřady - Tuřany, Srbeč...; PPP Kladno a Rakovník; SPC Kladno a Rakovník; SVP Slaný; ÚP, středními školami, Školskou radou apod.

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery Společné akce žáků a rodičů: Školní akademie, konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, mimoškolní akce (výlety, exkurze), projektové dny, třídní schůzky. Pravidelné školní akce: Školní akademie, Den otevřených dveří, Velikonoční jarmark.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru Na škole působí okolo 27 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušené pedagogové. Počet pedagogů na škole, po přepočtu na plný pracovní úvazek, je přibližně 22. 8 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program základního vzdělávání ZŠ Bez hranic

2.9 Dlouhodobé projekty Škola je zapojena dlouhodobě do projektu: Ovoce do škol.

2.10 Mezinárodní spolupráce Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje: Škola dle zájmu žáků a možností pořádá pro žáky jazykový pobyt

Příloha č. 3

Dodatek ke školnímu řádu ZŠ a MŠ Bez hranic.

Zdroj: Převzato z webových stránek ZŠ a MŠ Bez hranic (2021)

ZŠ a MŠ BEZ HRANIC

Dodatek ke školnímu řádu ZŠ a MŠ Bez hranic DISTANČNÍ VÝUKA
Příloha ke Školnímu řádu ze dne 1.2.2021 č.j.: ZŠ A MŠ BEZ HRANIC/27/2021/RED

Škola má povinnost ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro žáky a zároveň je stanovena povinnost žáků se tímto způsobem vzdělávat.

Škola má povinnost začít vzdělávat distančním způsobem, pokud z důvodu:

- krizových opatření vyhlášených podle krizového zákona, z důvodu nařízení mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nebo KHS podle zákona o veřejném zdraví
- nařízení karantény není možná osobní přítomnost většiny (více než 50%) žáků z nejméně jedné třídy ve škole. V tomto případě musí škola vzdělávat dotčené žáky distančním způsobem.

Škola nemá povinnost vzdělávat distančním způsobem v případě:

- vyhlášení ředitelského volna
- změny v organizaci školního roku (nutné MŠMT)
- rozhodnutí ředitele školy o omezení nebo přerušení výuky
- je žákům nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy
- žáci jsou nepřítomni z jiného důvodu (např. nemoc)

Nepřítomným žákům je poskytována studijní podpora na dálku formou zaslání materiálů, úkolů.

PRAVIDLA A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V PRŮBĚHU DISTANČNÍ VÝUKY

1) Komunikace se zákonnými zástupci a žáky
Zákonní zástupci sdělí škole platnou e-mailovou adresu, na kterou jim budou zaslána důležitá sdělení. Informace rodičům budou zaslány dle potřeby. Každý žák od 5. do 9. třídy bude mít zřízenou platnou e-mailovou adresu, kterou budou pedagogové využívat pro komunikaci se žáky.

2) Způsob distanční výuky on-line
K distanční on-line výuce může být využíváno různých platformů Google, Microsoft.

On-line výuka bude dle aktuální situace probíhat:

- synchronně** (učitel je propojen s žáky prostřednictvím dané platformy v předem daném čase, skupina žáků ve stejný čas na stejném virtuálním místě pracuje na stejném úkolu). V tomto případě bude sestaven aktuální rozvrh hodin, který bude respektovat v přiměřené míře potřebu časové flexibility v hodinách.
- asynchronně** (žáci pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na zadaných úkolech a společně se v on-line prostoru nepotkávají). Pro tento druh práce může být využíváno zadání práce formou zaslání e-mailem, a to jak k samotnému vzdělávání, tak i k zadávání úkolů a poskytování zpětné vazby.

ZŠ a MŠ BEZ HRANIC

Využití obou forem se řídí aktuální situací a podmínkami školy. Tyto formy distanční výuky budou vhodně kombinovány.

Pravidla on-line výuky pro žáky:

- a) Připojují se včas, na hodinu jsou připraveni dle rozvrhu, záležitosti osobních potřeb řeší výhradně před začátkem hodiny.
- b) Během hodiny dodržují běžná pravidla slušného chování.
- c) Komunikují předem domluveným způsobem, hlásí se o slovo, neskáčí do hovoru ostatním, mikrofon mají zapnutý pouze, když jsou vyvoláni; po celou dobu mají (v rámci technických možností) zapnutou kameru, která dává vyučujícímu zpětnou vazbu o tom, jak žák pracuje.
- d) Komunikaci formou chatu využívají pouze pokud se vztahuje k výuce.

Vyučující má právo žáka z on-line hodiny odpojit, pokud výše uvedená pravidla významně nebo opakovaně nedodržuje; žákovi je toto odpojení evidováno ve ŠOL.

3) Způsob distanční výuky off-line

Tato výuka neprobíhá přes internet. Zadávání úkolů může probíhat písemně, případně osobně. Tato forma distančního vzdělávání je určena všem, zejména v případech, kdy podmínky žákovi neumožňují on-line výuku. Na tomto způsobu se zákonní zástupci předem domluví se školou. Žák má povinnost dodržovat termíny odevzdání zadané práce.

4) Konzultace

Žákům mohou být poskytovány konzultace formou telefonických hovorů, on-line chatu, e-mailů, ve specifických případech - předem domluvenou - osobní konzultací za dodržení všech hygienických pravidel a nařízených opatření.

5) Omlouvání neúčasti žáka na distančním vzdělávání

Při synchronní výuce je nepřipojení se k on-line přenosu považováno za absenci, která bude evidována ve ŠOL. Pro omlouvání této absence platí pravidla stanovená ve Školním řádu, a která se aplikují při běžné, prezenční výuce.

6) Hodnocení výsledků vzdělávání v rámci distanční výuky

Způsob hodnocení distančního způsobu vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání.

Pro hodnocení distanční práce žáků je využíváno:

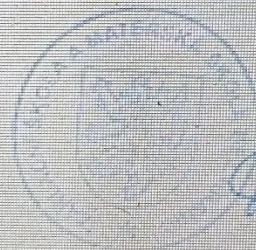
- **formativní hodnocení**, které dává žákovi zpětnou vazbu o tom, co ví, čemu rozumí, co dokáže a směřuje ho k naplnění stanoveného cíle. Umožňuje mu sledovat vlastní pokrok, vede ho k řízení svého učení a komplexně rozvíjet jeho osobnost.
- **sumativní hodnocení**, které informuje o tom, co žák zvládl na konci určitého období. Účelem je získat konečný přehled o dosahovaných výkonech a výsledcích. Výsledkem sumativního hodnocení je známka dle stupnice klasifikačního řádu.

ZŠ a MŠ BEZ HRANIC

- **sebehodnocení žáka** je důležitou součástí vzdělávání. Pro podporu sebehodnocení mohou být využívány různé platformy Google, Microsoft.
- **práce s chybou** je vnímána jako součást procesu učení, hledání řešení a osvojování si efektivních postupů. Chyba není vnímána jako selhání či důvod k trestu.

Při hodnocení v průběhu distančního vzdělávání škola dodržuje pravidla a kritéria hodnocení, která jsou součástí Školního řádu.

[Handwritten signature]

Příloha č. 4

DISTANČNÍ VÝUKA A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ METODICKÉ DOPORUČENÍ PRO ŠKOLY. Zdroj: Převzato z webových stránek MŠMT (2020)

Výuka na dálku je ve všech svých podobách náročná pro všechny zúčastněné. Velmi omezená je při ní sociální stránka vzdělávání a lidský kontakt, obtížně se realizuje i výchovný aspekt. V podmínkách odlišných od běžné situace se klíčovým slovem stává rovnováha. Ve výuce na dálku je jiná rovnováha času společně stráveného on-line, a proto nelze výuku na dálku úspěšně realizovat přenesením rozvrhu do on-line prostředí. Zásadní roli tak hrají samostatné aktivity žáků řízené na dálku učitelem. Pro všechny zúčastněné je důležité, aby společné i samostatné učební aktivity byly v rovnováze. V rovnováze by mělo být pokud možno také zapojení všech dětí a žáků do výuky -nikdo by neměl zůstat nezapojen. Aktuální situace více než kdy jindy ohrožuje duševní zdraví dětí. Vyvážení priorit mezi nároky na předávání znalostí i na duševní pohodu a zdraví dětí (rodičů a pedagogů) je životně důležité v době uzavření škol a bude nutné je brát v úvahu nadále i od první fáze návratu dětí a žáků do škol. Je naprosto klíčové hledat cesty, jak posilovat na dálku školní a třídní klima a podporovat pozitivní vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli. Zpětná adaptace na školu tím bude výrazně usnadněna. Tento metodický materiál přináší základní informace a doporučení pro on-line výuku, individuální konzultace a péči o duševní zdraví. Najdete zde rovněž tipy, jak se připravit na návrat žáků do škol, nebo odkazy na materiály, které můžete doporučit rodičům vašich žáků. □ Informativní části (označené piktogramem I) – v těchto pasážích MŠMT informuje o některých zásadních skutečnostech, odkazuje na jiné zdroje informací, stanoviska jiných správních úřadů apod. □ Doporučující části (označené piktogramem D) – v těchto pasážích MŠMT metodicky podporuje školy.

SYNCHRONNÍ A ASYNCHRONNÍ VÝUKA

I Praxe uplynulých měsíců jasně potvrdila, že nadměrný rozsah synchronní on-line výuky představuje extrémní zátěž jak pro žáky, tak pedagogy a nepřináší potřebný efekt pro vzdělávací pokrok. Videokonferenční výuka je pro žáky mimořádně náročná. Nejen na udržení pozornosti a soustředění, ale také na potřebné digitální kompetence (zejména u mladších dětí) a zároveň na domácí zázemí. To kromě vybavení vyžaduje také v daný okamžik klidný koutek v domácnosti, nevyrušování od sourozenců atd. Naopak se osvědčily asynchronní metody on-line výuky, které mohou lépe reflektovat podmínky jednotlivých žáků a umožňují potřebnou individualizaci. Přestože někteří rodiče požadují od škol navýšení rozsahu synchronní výuky či dokonce kompletní převedení běžného rozvrhu do synchronních on-line hodin, MŠMT doporučuje školám zachovat vyvážený poměr mezi synchronní a asynchronní výukou. Větší část by měla zabírat výuka asynchronní. I Zmíněná nadměrná zátěž na žákovo rodinné prostředí může být však v některých případech naopak důvodem, proč rodiče požadují navýšení synchronní výuky. Paradoxně totiž mnohdy snížení rozsahu synchronní výuky vede, při pasivním přístupu učitele, k ještě větší zátěži žáků a jejich rodin, což zvyšuje riziko negativních dopadů na psychickou pohodu všech zapojených stran (a žáci nakonec u monitorů celé dny stejně stráví. Asynchronní výuka

má být vhodným způsobem učitelem aktivně řízena. Doporučujeme takovou formu organizace asynchronní výuky, když učitel pracuje v časovém rozmezí vymezeném učitelem, který je v této době k dispozici a žáci s ním mohou konzultovat postup své práce, výsledky i případné nejasnosti. Tento postup výuky je velmi vhodný na 1. i na 2. stupni. Při nedostatečném synchronním řízení ze strany učitele hrozí, že se aktivita žáka přesune do pozdního odpoledne, u starších žáků dokonce i večera. V takovém případě pak často odpovědnost za plnění úkolů přebírají rodiče, nebo naopak žáci pracují zcela neřízeně, bez opory učitele, ve stresu a neefektivně. Obojí je nežádoucí. Výhodou plně asynchronní výuky je mimo jiné možnost zorganizovat si čas a postupovat vlastním tempem. Je-li taková výuka kvalitně připravená (výkladová videa, odkazy na kvalitní zdroje, pojem žák, popř. dítě, je pro zjednodušení textu používán dle kontextu zástupně pro děti, žáky i studenty.

2srozumitelně definovaná zadání, možnost individualizace, formativní zpětná vazba), zákonné zástupce nezatěžuje, podobně jako například správně pojaté domácí úkoly. Synchronní výuka na 1. Stupni by měla být rozdělena do kratších bloků. V 1. až 3. ročníku by neměla trvat déle než 2x 30 minut za den. Ve 4. a 5. ročníku ne déle než 3 x 30 minut za den. V průběhu dne je možné zařadit i více synchronních setkání, pokud budou bloky kratší než 30minut. Vhodné je žáky rozdělit na menší skupiny a klást důraz na aktivní zapojení žáků. Mezi jednotlivými bloky je potřeba dostatečný prostor pro odpočinek, pohyb nebo odlišný typ vzdělávacích aktivit. Vhodné je střídát “on-line” hodiny se samostatnou prací či praktickými činnostmi a na konec vyučování zařadit opět společné on-line shrnutí. Synchronní výuka na 2. Stupni by měla být rozdělena do kratších bloků. Neměla by trvat déle než 3x45min nebo 4x 30 minut za jeden den. V průběhu dne je možné zařadit i více synchronních setkání, pokud budou bloky kratší než 30 minut. Vhodné je žáky rozdělit na menší skupiny a klást důraz na aktivní zapojení žáků a na spolupráci ve skupině. Po maximálně dvou vyučovacích jednotkách za sebou by měla následovat dostatečná přestávka na odpočinek. Zároveň je nezbytná mezipředmětová koordinace této výuky. Je třeba, aby učitelé vzájemně koordinovali své požadavky, nároky a očekávání, jež na žáky směřují – jednoduše aby věděli, kolik toho žáci „mají“ v ostatních předmětech a jsou-li všechny tyto požadavky zvládnutelné, a to nejen časově. MŠMT rovněž doporučuje školám obě tyto formy výuky doplňovat off-line aktivitami, a to v co nejširším spektru předmětů (například tvorba komentovaného videa na téma historie/památek vlastního města, měření výkonu při individuálních pohybových aktivitách prostřednictvím chytrých telefonů a následné porovnávání dat o výkonech za skupiny nebo týmy, fotografie fázi klíčícího hráčku a tvorba časované prezentace z vlastních fotografií atd.). Pro takové aktivity musí být dostatečná opora ze strany učitele a zadání musí svojí náročností odpovídat možnostem a dovednostem žáků. V praxi často dochází k tomu, že žáci pro splnění úkolu potřebují ve značné míře asistenci rodičů (na splnění úkolu pracuje celá rodina...), zatímco učitel je pasivním příjemcem/hodnotitelem výstupu, namísto aktivním průvodcem jeho zpracováním. Jako funkční podpora ze strany učitele nestačí pouze výzva k žákům, že mohou například učiteli napsat mail. Zvláště v situaci, kdy žáci nebyli vedeni cíleně a efektivně k tomu, že chyba není problém a že může být naopak vítána. Individuální podpora je věnována i další podkapitola (Individuální konzultace). Je velmi důležité posilovat i na dálku školní klima a podporovat pozitivní vztahy mezi žáky i mezi žáky a pedagogy. Zajímejte se o to,

čím a jak žáci žijí a zda se necítí osamělí. Předcházejte psychickému strádání žáků. Minimalizujete tím riziko nežádoucích aktivit žáků. Žáci, kteří budou mít se svými pedagogy dobré vztahy, nebudou aktivně usilovat o narušování online výuky.

INDIVIDUÁLNÍ KONZULTACE

Ať již probíhá distanční způsob vzdělávání on-line, nebo off-line, za všech okolností je třeba, aby učitel monitoroval zapojování jednotlivých účastníků a poskytoval jim individuální konzultace a studijní podporu. Cílem je, aby nikdo nezůstal nezapojena každý pracoval přiměřeně svým možностям a podmínkám. Konzultace je třeba nabízet v takové formě, aby byly dostupné všem bez rozdílu a aby měly patřičný efekt –může se jednat o telefonické hovory, chat, e-maily či osobní konzultace v souladu s aktuálně platnými protiepidemickými nařízeními. I Současná krizová opatření umožňují konání individuálních konzultací v základních školách, dále na středních a vyšších odborných školách a na konzervatořích. Konzultace jsou určeny především pro žáky ohrožené školním neúspěchem, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky, které se jen obtížně daří zapojovat do distančního vzdělávání. Konzultace vede pedagogický pracovník školy a kromě žáka může být přítomen i zákonný zástupce. V rámci individuálních konzultací může se žákem pracovat učitel, asistent pedagoga, vychovatel, speciální pedagog či školní psycholog. O konkrétním způsobu organizace konzultací rozhoduje ředitel školy. Individuální konzultace se žákem, případně žákem a jeho rodiči, představují zvláště při dlouhodobé distanční výuce účinnou podporu vzdělávacího pokroku i duševního zdraví a také podporu pracovních návyků či zapojení žáků z nepodnětného prostředí nebo žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Mohou být důležitým nástrojem, jak zapojit do vzdělávání žáky, se kterými jiné postupy nefungují a kterým lze jen takto nabídnout potřebné pedagogické vedení.

3I Formou individuální konzultace může být rovněž realizována pedagogická intervence a předmět speciálně pedagogické péče. A to jak prezenčně, tak on-line. Pokud se žák nezapojuje do distanční výuky, ale má potřebnou techniku, je třeba, aby ho škola aktivně kontaktovala jinak (telefonicky, zprávou) nebo kontaktovala rodiče, zjistila důvody absence a pomohla překážky odstranit. Pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků, které je obtížné do distančního vzdělávání zapojit, doporučujeme využít také neziskové organizace zabývající se podporou socio-ekonomicky či kulturně znevýhodněných rodin nebo se obrátit na sociální odbor. Individuální konzultace realizované v souladu s aktuálními protiepidemickými předpisy školám naléhavě doporučujeme všude tam, kde je to v zájmu žáka. Konzultace však nejsou pro žáky povinné. Konzultace představují nástroj podpory a nemají primárně sloužit ke „zkoušení“ žáků ani ke sbírání podkladů pro celkové hodnocení na vysvědčení. □NPI ČR, Jak dnes učit off-line žáky: <http://t.ly/fdrk> □ČOSIV, Co můžeme udělat pro děti, které jsou off-line? <https://t.ly/xMik> □ČOSIV, Distanční vzdělávání u žáků se sociálním znevýhodněním: <https://t.ly/FXqU>

PODPORA DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Duševní zdraví dětí. I Duševní zdraví dětí je aktuální situací ohroženo více než jindy. Obzvláště ohrožené jsou děti současně vystavené zátěži v rodinném prostředí (např. ohrožení násilím a konflikty v rodině, onemocnění člena rodiny, ztráta bydlení, existenční problémy rodičů). Pro tyto děti je školní prostředí často tím jediným, kde jsou naplňovány jejich základní potřeby (např. bezpečí, přijetí). Ztráta možnosti pravidelně docházet do školy u nich výrazně navyšuje čas, kdy jsou vystavené nadměrnému stresu

spojenému se situací v rodinném prostředí. I Dlouhodobý nadměrný stres negativně působí na dětské duševní zdraví a významným způsobem může přispět k rozvoji duševního onemocnění. I samotná pandemie a s ní spojená omezení působí nadměrný stres, který negativně doléhá na děti a může být spouštěčem psychických obtíží. U dětí se mohou objevovat pocity bezmoci, úzkosti či bezvýchodnosti, se kterými si neví rady a mohou se s nimi vyrovnávat nevhodnými způsoby (např. sebepoškozováním, kontrolou příjmu potravy, nadměrným hraním či trávením času na sociálních sítích apod.). Častou reakcí jsou také apatie a ztráta chuti do života. Děti mají na rozdíl od dospělých omezenější prostředky k vyrovnávání se s dlouhodobým stresem, který negativně působí na jejich stále ještě se vyvíjející centrální nervovou soustavu. Proto je zcela zásadní včasné zajištění potřebné podpory. DZ výše uvedených důvodů je velmi důležité vnímat signály značící ohrožení dítěte. Varovné signály, kterým je třeba věnovat pozornost, protože naznačují ohrožení dítěte:

- Není v kontaktu se školou déle než jeden týden.
- Pravidelně se nezapojuje do online výuky.
- Neodevzdává zadané úkoly.
- Zhoršuje se jeho prospěch.
- Zhoršuje se jeho chování (nepozornost, nízká motivace, zamlklost, agrese, opozice...).
- Často vyžaduje nadměrnou pozornost dospělé osoby.
- Reaguje neadekvátně na běžné podněty (pláč, agrese, dráždivost).
- Často si svévolně vypíná video/mikrofon.
- Často projevuje smutek, lítost, obavy.
- Ztrácí zájem o vzdělávání.
- Nemá dostatečnou podporu nebo dohled rodiny adekvátní svému věku.
- Často je nuceno převzít odpovědnost za péči o sourozence, která neodpovídá jeho věku.
- Zájem o výuku a aktivní zapojení při online vzdělávání klesá dva a více týdnů vkuse.
- Projevuje úzkostné reakce i v přítomnosti dalších osob.

4•Zvyšuje se nezájem o sociální interakci se spolužáky nebo učitelem.

- Dává najevo, že je „špatné“ nebo že zná určité tajemství.
- Má časté fyzické obtíže (např. bolesti břicha, hlavy, zvracení, nechutenství...).
- Projevuje sexuální chování, které není přiměřené jeho věku.

Při identifikaci ohrožení dítěte a hledání nejvhodnější podpory je užitečné spolupracovat s poskytovateli sociálních služeb zaměřených na děti, mladistvé a na jejich rodiny, případně i s OSPOD, a vycházet z již zpracovaných doporučení, nástrojů a metodik. DO projevech dítěte a jeho možném ohrožení je možné se anonymně zdarma poradit na lince psychologické pomoci NPI2nebo třeba na Lince bezpečí.

Dětem, u kterých pozorujeme výše uvedené projevy, je třeba nabídnout individualizovanou podporu, která může spočívat v následujících činnostech:

- nabídka individuální online podpory školním psychologem či poskytnutí kontaktu na poskytovatele psychosociálních služeb,
- zajištění individuální nebo skupinové vzdělávací podpory ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, asistentem pedagoga či dobrovolníky,
- nabídka individuální podpory učitelem prezenční formou ve škole,
- pravidelný nácvik seberegulačních a relaxačních technik při on-line výuce (nácvik je vhodné provést v on-line třídnických hodinách, užívání technik je třeba průběžně připomínat, realizovat hromadně ve výuce),
- pravidelné informování ve výuce o rozpoznávání a zvládání krizových situací včetně poskytnutí informací o linkách důvěry a dalších formách pomoci,
- zařazení on-line komunitních kruhů,
- realizace pravidelných individuálních nebo skupinových setkávání dětí se školním psychologem, výchovným poradcem nebo metodikem prevence,
- nabídka pravidelných konzultací s učiteli i školními poradenskými pracovníky rodičům žáků,
- určení způsobu, kterým děti mohou upozornit na ohrožení svého fyzického nebo psychického zdraví (soukromá zpráva učiteli ve výuce, speciální emotikon, předem domluvená věta v chatu

apod.), •návrh různých forem pomoci včetně zprostředkování kontaktu s těmi, kdo dítěti mohou pomoci, •navázání komunikace s rodiči a zprostředkování kontaktu na podpůrné služby (pokud není dítě ohroženo přímo ze strany rodiny), •kontaktování místně příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností při podezření na poškozování zájmu dítěte, a to ihned po zjištění skutečností, které tomu nasvědčují. Všechny děti by měly být průběžně seznamovány s možnostmi kontaktování školních poradenských pracovníků (výchovního poradce, metodika prevence, školního psychologa, školního speciálního pedagoga). Informace o možnosti využití poradenských služeb by měly být žákům průběžně připomínány jejich třídními učiteli i s ilustrativním popisem situací, ve kterých je vhodné se na poradenské pracovníky obrátit. Užitečné odkazy: □HZS ČR, Virtuální asistenční centrum: www.tvhasici.cz □ČOSIV, Uvolnění psychosomatického neklidu: <http://bit.ly/3l4VUps> □ČOSIV, Plakáty pro rozvoj emočních dovedností: <http://bit.ly/3vhRFvB> □Centrum LOCIKA, Autoregulace: <http://centrumlocika.cz/assets/user/Autoregulace.jpg> □Centrum LOCIKA, Pomoc pro děti ohrožené domácím násilím: <http://bit.ly/3t9S6WW> □Český mindfulness institut, Tipy na každý den: <http://bit.ly/30A09zS> □Go Noodle, Wake Up: <https://bit.ly/3qJmmq4> □Nevypust' duši: <https://nevypustdusi.cz/> □Nepanikař a nevypust' duši: <http://bit.ly/3v8Dbhk2> <https://koronavirus.edu.cz/psychologicka-pomoc> 5 Duševní zdraví pracovníků škol a školských zařízení I Pandemie COVID-19 a s ní spojená omezení negativně doléhají i na duševní zdraví pracovníků ve školách a školských zařízeních. Podpora duševního zdraví pracovníků ve školách je nezbytnou podmínkou podpory duševního zdraví žáků. Jsou-li pracovníci školy v psychické nepohodě, nemohou efektivně podporovat duševní zdraví žáků. Ze strany vedení škol je proto nezbytné zajistit pro pracovníky školy podporu v oblasti psychohygieny a zvyšování odolnosti v oblasti duševního zdraví. Je vhodné zprostředkovat nabídku vzdělávání zaměřeného na psychohygienu či prevenci syndromu vyhoření. Je vhodné vycházet vstříc potřebám zaměstnanců a sledovat míru zátěže, která je na jednotlivé pracovníky kladena. Obzvláště učitele vyčerpá v on-line výuce je třeba od břemenit od dalších (zejména administrativních) povinností. Je třeba pamatovat na to, že vnímání zátěže se může postupně stupňovat a tolerance vůči stresu naopak snižovat. Je vhodné pracovníkům školy zprostředkovat kontakty na psychosociální služby a zajistit informační zdroje k podpoře duševní hygieny. □Portál ministerstva zdravotnictví: www.opatruj.se □Psychologická pomoc NPI pro učitele: <https://koronavirus.edu.cz/psychologicka-pomoc> □HZS ČR, Virtuální asistenční centrum: www.tvhasici.cz Podpora rodičů. Situace spojená s distanční výukou je náročná i pro rodiče, kteří mají důležitou roli v prevenci rizikového chování u svých dětí. Rodiče často nemají dostatek informací, jak rizikové chování rozpoznat a jak se zachovat. Doporučujeme aktivně informovat rodiče o projevech rizikového chování. Důležité je, aby byly včas identifikovány případné problémy a škola mohla nabízet cesty k řešení. Užitečné odkazy: □HZS ČR, Virtuální asistenční centrum: www.tvhasici.cz □Tipy pro rodiče a učitele co vyzkoušet s dětmi, když jim není dobře □10 tipů pro rodiče do náročného období □Co dělat doma...–tipy na volnočasové aktivity □Prevence z obýváku–online seriál □Jak s dětmi mluvit o koronaviru □Pracovní listy zaměřené na rozvoj psychosociálních kompetencí □Jak mluvit s dětmi o kyberšikaně

□Lasagne–pracovní list zaměřený na možnosti aktivit v této omezené době, instrukce k vyplnění zde

REALIZACE PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ

V průběhu vzdělávání na dálku není z principu možné, aby školy zcela naplňovaly preventivní program školy v plném rozsahu, jako je tomu v době prezenční výuky. Doporučujeme proto realizaci programů primární prevence rizikového chování on-line formou s využitím zejména třídnických hodin dalších společných online setkání. Využít lze i online preventivní programy nabízené odborníky působícími v uvedené oblasti. Primární prevence je zásadně důležitá i během protiepidemických opatření. Velmi vhodné je do vzdělávání zařazovat obsahy zaměřené na zdravý životní styl, duševní zdraví a podporu odolnosti vůči stresu. Jsou pro žáky aktuálně potřebné. Důležité je evidovat neomluvené absence žáků a v případech nadměrného počtu zameškaných hodin kontaktovat zákonné zástupce, případně také školního metodika prevence. Doporučujeme školám věnovat pozornost posilování pozitivních a bezpečných vrstevnických kontaktů a režimových prvků během dne i týdne. Jako významné potencionální ohrožení žáků lze vnímat nadměrné a nebezpečné používání internetu (rizikové sdílení osobních dat v textové nebo obrazové podobě, komunikace s neznámými identitami na internetu, nevhodné sociální sítě a hry, nebezpečí kyberšikany a šikany, sexuálního predátorství atd.), proto je vhodné věnovat pozornost především prevenci těchto forem rizikového chování. Dostatečnou pozornost je třeba věnovat pravidlům bezpečného chování na internetu, a to jak v rámci výuky, tak v rámci volnočasových aktivit žáků. Správné zacházení s přístupovými údaji a dodržování hlavních bezpečnostních zásad pomáhá vytvářet prostředí, ve kterém se účastníci mohou cítit bezpečně. V případě zachycení neobvyklých výraznějších projevů rizikového chování u dětí je nutné konzultovat celou situaci se školním metodikem prevence a školním psychologem a rozhodnout o dalším postupu: •kontaktování rodiče s dotazem a upozorněním a nabídkou pomoci, •nabídka individuální podpory dítěte ze strany školního psychologa, výchovného poradce atp., •ověření přímo u dítěte, zda je v pořádku a nepotřebuje nějakou formu pomoci, •zapojení externích poradenských a podpůrných služeb, včetně služeb sociálních (např. školské poradenské zařízení, případně jiné organizace, s nimiž škola spolupracuje). Užitečné odkazy: □NÚKIB a rizikové chování na internetu: <https://osveta.nukib.cz/course/view.php?id=98> □SEPA, Systém evidence preventivních aktivit: <https://www.preventivni-aktivity.cz/> □Dítě v krizové situaci: <https://bit.ly/3bzMEXI> □Třídnická hodina on-line: <https://bit.ly/30FmZGd>

ADAPTACE ŽÁKŮ PO NÁVRATU DO ŠKOL

Přerušeni školní docházky je pro mnoho dětí velmi náročné. Je proto důležité myslet na to, že také návrat do škol po izolaci a nedostatku (v některých případech až absenci) vrstevnických vztahů může být velmi náročný. Považujeme za klíčové tuto fázi nepodcenit a věnovat v prvních týdnech a měsících pozornost nejen opakování a probírání nového učiva, ale i znovuobnovení bezpečného klimatu třídy a dynamice vrstevnických vztahů. Pro vytvoření bezpečného třídního klimatu je zásadní role pedagogů. Je proto důležité, aby i pedagogové měli v této situaci možnost využít metodickou podporu.

Příloha č. 5

Desatero pro efektivní výuku vydané ČŠI. Zdroj: Převzato z webových stránek ČŠI (2021)

1 Při realizaci distanční výuky klademe ještě větší důraz na řídicí a koordinační roli vedení školy. Vedení školy je s pedagogy v kontaktu prostřednictvím dohodnutých a ověřených komunikačních nástrojů, učitelé vědí, na koho z vedení školy se mají obracet, a vedení školy ví o svých učitelích. Komunikace s učiteli neprobíhá jen formou psaných zpráv, ale je pokud možno přímá, optimálně osobní nebo videokonferenční. **2** Při distanční výuce posilujeme roli týmu pedagogů a jejich vzájemnou podporu i koordinaci, včetně důrazu na zásadní roli třídních učitelů. Učitelé jsou vzájemně propojeni dohodnutými a ověřenými způsoby, jsou schopni a ochotni si poskytovat vzájemnou podporu a pomoc. Třídní učitelé zvládají svoji roli i v situaci distanční výuky a mají k tomu potřebné nástroje, kompetence a dovednosti. **3** Pro výuku je k dispozici jednoduchá evidence plánovaného rozložení vzdělávacího obsahu, která je sdílena s vedením školy a optimálně i s dalšími učiteli v pedagogickém sboru. Je dohodnut a ověřen způsob evidence, jako jsou např. tematické plány a další materiály pro organizování a realizaci distanční výuky, které je možné vzájemně snadno sdílet. **4** Škola využívá jednotnou komunikační platformu, se kterou umí všichni uživatelé zacházet. Učitelé i žáci mají potřebná zařízení, ze kterých se mohou připojovat ke zvolené komunikační platformě. Přístupové údaje a hesla jsou aktuální. Všichni vědí, jak postupovat při nefunkčnosti přístupových údajů, obnově hesla apod. Všichni vědí, na koho se obracet pro technickou podporu a pomoc. **5** Pro případ přechodu na distanční výuku je škola připravena vydat a sdílet jasný rozvrh synchronní a asynchronní distanční výuky. Učitelé i žáci (i rodiče) mají k dispozici rozvrh synchronní i asynchronní části výuky, termíny odevzdávání prací, dohodnutý systém podpory při potížích s připojením apod. **6** Při distanční výuce jsou učitelé pro své žáky vidět a slyšet. Učitel má při distanční výuce zapnutou videokameru a mikrofon, intenzivně komunikuje se žáky, podporuje jejich aktivní zapojení do synchronní a asynchronní výuky. Je pro žáky příkladem. **7** Učitelé vyžadují, aby žáci byli při distanční výuce aktivní, přinejmenším aby byli pro ostatní vidět a slyšet. Žáci mají v průběhu synchronní výuky zapnuté videokamery, často se zapojují do výuky svými vstupy. Reagují na pokyny učitele, který on-line výuku organizuje. **8** Jako součást synchronní výuky zařazují učitelé, s využitím zvolené komunikační platformy, také skupinovou práci žáků. Učitelé často vytváří v rámci synchronní výuky skupiny žáků. **9** Škola vydává jasná a prakticky uplatnitelná kritéria pro hodnocení distanční výuky, která srozumitelně komunikuje mezi učiteli navzájem, se žáky i jejich rodiči. I v distanční výuce je možné stanovit kritéria hodnocení průběhu a výsledků učení žáků, a to jak v synchronní, tak v asynchronní části. Hodnocení má smysl především tehdy, pokud podporuje učení žáků. **10** Škola důsledně a intenzivně komunikuje s rodiči žáků. V období distančního vzdělávání škola s rodiči žáků intenzivně komunikuje, tak, aby při vzdělávání mohli učitelé zohlednit odlišné rodinné zázemí a nestejně podmínky svých žáků pro vzdělávání. Při komunikaci s rodiči škola využívá takových postupů, které se jí v období dlouhotrvajícího distančního vzdělávání osvědčily.

Příloha č. 6

Ukázka tematických plánů z Německého jazyka. Zdroj: Vlastní tvorba

Učební plán

Školní rok: 2017/2018

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

7. ročník – Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Pozdravy: Hallo, Guten Tag. atd.. Představujeme se, Ich heiße. ich bin, Výslovnost německých jmen, intonace	Osobní zájmena. Ich, du. Přítomný čas sloves heißen a sein - 1. a 2. osoba i. č.. oznamovací věta. Tvorba věty tázací. Wer, Wie?	Představujeme se, dialogy, kvízy
Ríjen	Počítáme od 1-20 Zahlen. Poděkování, Wie alt bist du? Váš věk.	Osobní zájmena 1-3 osoba jednotného čísla. 1-3 os. Množného čísla. Přehled užití v oznamovacích větách.	Dialogov. komunikace ve skupině. naslouchání textů, doplňování gramatických kvízů
Listopad	Das ist meine familie. Das ist mein Vater und Mutter. Odkud pocházíte?	Přítomný čas slovesa heißen a sein - 3. osoba i. č. a mn. č. Tvorba jednoduchých vět tázací zájmeno WO?	Dialogov. jména rodičů. Komunikace ve skupině.
Prosinec	Das ist meine familie. Ostatní členové rodiny(dieOma, derOpa atd..) Jak se jmenují? Wie heißen Sie?	Určitý člen der, die, ihr, er, sie. Předložka von. nřivlastňovací zájmena mein, meine, dein, deine.	Rodokmen. obrázky rodiny. komunikace ve skupině, dialogy

Leden	Máte sourozence? Jak se jmenují? Kolik jim je let? Mají děti? Sind sie verheiratet? Zahlen von 21-1000 Das Kalenderjahr	Přítomný čas slovesa haben: 1. a 2. osoba j. č. Zdvornostní forma Sie. Zápor nein, nicht, kein.	Ponisy osob. formuláře, dialogy, skupinové komunikace.
Unor	Das Haus, Domov Wie viele seid ihr zu Hause? Wo wohnst du? Státy města.	Wo wohnt ihr? Přítomný čas sloves sein, wohnen, heissen. Tázací věty Wer? Wo?	Poslech, nřsaný text, kvízy, dialogy
Březen	Země kde se mluví německy, realie v daných zemích, důležité památky.	Tázací větv: Hast du ...? (Ja/nein - otázkv). Tázací zámeno Wo...? Předložky in, bei.	Manv státi, obrázky, čtení, kultura
Duben	Wie ist deine Adresse? Hast du auch e-mail Adresse?	Přítomný čas slovesa haben, 1-3 os. č.j a 1-3 os. č. množné	Procvičování adres, dialogov, komunikace ve skupině
Květen Červen	Wir trainieren. Interview. nředstavujeme se, nředstavujeme vlastní rodinu, známé osobnosti, minialogy s kartami	Slovesa: nřítomný čas, (spielen, machen...), osobní záimena, tvkání a vvkání, oznamovací věta, tázací větv, tázací záimeno wer, nředložkv in, bei, von, um, his, určitý člen, nřivlastňovací záimena, číslovkv, jednoduché časové údaie, rozdíl Stunde – Uhr, nříslovce gern, am liebsten	hören, lesen, schreiben, sprechen

Učební plán

Školní rok: **2019/2020**

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

8. ročník – Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Wir trainieren. Wie ist deine Adresse. Wo wohnst du? Zahlen. Wieviel kostet es? Das Haus – Die Zimmer	Přítomný čas slovesa haben,sein 1-3 os.čj 1-3 os č.mn.	Komunikace ve skupině. dialog. Doplňování, kvízy
Ríjen	Das Haus von Familie Weiß. Das Wohnzimmer, Die Küche. Das Schlafzimmer	Určitý a neurčitý člen er.die.das.die.ein,eine,ein. Zápor nich, kein	Ponis hvůti. komunikace ve skupině, poslech
Listopad	Das Arbeitszimmer, Der Garten. Der Abstellraum, Das Bad. Ponis a vvhavení jednotlivých pokojů, barvy	Tázací zájmeno Was? Ukazovací zájmeno Das..ist..	Ponis vvhavení nokoiů. hra s harvami, dialog, křížovky
Prosinec	Weihnachtsfest, Weihnachtsferien. Svátky.Tradiční jídla v různých zemích o vánocích	Was essen sie? Was isst du? sloveso essen 1-3 os.č.j a 1-3 os.č.množné	Tematické obrázkv. fotografie. nonis, komunikace ve skupině
Leden	Ein Besuch. Wie gehts ihnen? Es geht mir. Was machst du? Der Beruf, das	Osobní zájmeno- mir.dir.ihnen 1-3 pád č.j i množného	Pozdravv. rozloučení. dialog, komunikace ve skupině.

	Wetter. Fragen und antworten		
Unor	Was mochten Sie trinken? Was trinkst du? Was mochten Sie trinken lieber? Eine Tasse Kaffe, oder eine Cola?	Tvarv slovesa mochten. Ich mochte lieber – raději. nejraději, lépe, nejlépe ..	Obrázkv. Názorné ukázkv. Testv, kvízy, dialogy
Březen	Mautzi unsere Katze. Haben Sie Haustiere? Jaká máte domácí zvířata – die Katze, Der Hund..	Přítomný čas slovesa mogen. Silná slovesa seznam. kolik jich je? Vysvětlení.	Hádankv. Interview. text v obrázcích. komunikace ve skupině.
Duben	Magst du Tiere? Meine Katze mag Milch.	Přítomný čas slovesa haben. 4 nád neurčitého členu, zápor neurčitého členu	Pohádka červená karkulka, dialogy, poslech
Květen	Die Nachbarn von Familie Weiß. Woher kommen Sie? Was spricht man in der Schweiz? Státy, jakým jazykem se zde hovoří?	Přítomný čas slovesa sprechen. Názvv států. názvv jazyků. Zájmenné příslovce Woher? Předložka aus/aus der	Ponís osobv. mapy státv. obrázky. Tvorba vět, interview. komunikace ve skupině.
Červen	Die Schule Wir trainieren .Dva mladí lidé se představují. Představit se. nonsat vlastní dům a nokoj. Odkud pocházím. Máme nějaká zvířata?	Slovesa v přítomném čase. neosobní zájmeno man. Vazba wie gehts? Struktura vět. Určitý a neurčitý člen. Osobní zájmena. Tázací zájmena wer?was? Zájmené příslovce Woher a předložka aus.	Krátké dialogy ve dvojicích. Interview. Tvorba vět. Poslech

Učební plán

Školní rok: **2020/2021**

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

9. ročník - Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Was isst du und trinkst du in der Pause? Frühstück, Mittagessen. Abendessen.	Přítomný čas slovesa essen a nehmen ve všech osobách.	Donlňování a procvičování členů do textů. Dialogy ve dvojicích co máš dnes ke svačině?
Ríjen	Was isst du zum Mittagessen? Was isst du zum Abendessen? Wieviel kostet es? Haben Sie Hunger. oder Durst? Was nimmst du..	4. pád neurčitého členu. Zápor neurčitého členu.	Sestavení úředníčku. Menu v restauraci. práce se slovníkem. Rozhovor u stánku s rychlým občerstvením.
Listopad	Meine Schulsachen. Was hast du in deinem Mannchen? Brauchst du den Textmarker?	Přítomný čas slovesa brauchen a finden. 4 pád určitého členu.	Hra se členy. donlňování členů do textu. Dialog ve dvojicích
Prosinec	Was ist dein Lieblingsfach? Wie findest du Mathe? Was hast du am...?	Tvoření množného čísla. Předložky s časovým údajem. Am Montag.	Tvíři rozvrh hodin. Hra s nismenky v textu. křížovky, Skupinová komunikace, poslech.
Leden	Was gibt es in fernsehen? Siehst du gern Fern? Wie viele Stunden pro Tag? Von	Přítomný čas slovesa sehen. Vazba es gibt+4.pád. Určování času.	Televizní program, známé televizní pořady. Popis a dialog.

	van bis van?		
Unor	Wan gibt es? Was ist deine lieblichsendung? Wie findest du den film? Ich finde ihn lustig.	Předložka s časovým údajem um 13:30 Uhr. Záimenná příslovce Wann? Um wie viel Uhr? Skládání slov	Výběr televizních pořadů. Hledání přídavných jmen. Skládání slov. Práce se slovníkem.
Březen	Um wie viel Uhr stehst du auf? Wie viel Uhr ist es? Wie spat ist es?	Přítomný čas sloves fahren. Slovesa s odlučitelnou předponou. Záimenné příslovce Wohin?	Tvůj příběh dne a týdenní plán. Popis, komunikace ve skupině
Duben	Um wie viel Uhr stehst du auf? Um halb acht. Wohin gehst du am Montag? Ich gehe im Schwimmbad. Was machst du am Sonntag?	Určování času neoficiálně. Předložky s časovým údajem am um. Záimenná příslovce času Wan? Wie lange?	Týdenní plán spolužáka. Víkendový plán. Interview. Domňování předložek do textu.
Květen Červen	Menschlicher Körper, Die Mode Wir trainieren. Krátká interview – příběh dne. Tvorba Inzerátu. Odpověď na e-mail. Co nejrady sledujeme v televizi, sestav si vlastní televizní program.	Přítomný čas sloves. vazba es gibt. sloveso brauchen. Osobní zájmena. zápor nich/kein. množné číslo. záimenná příslovce Wo? Wohin? a předložka in. Slovesa s odlučitelnou předponou. záimenná příslovce času. Předložky s časovým údajem.	Komunikace ve skupině. poslech telefonního záznamníku, tvorba televizních programů. Interview.

Učební plán

Školní rok: **2020/2021**

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

7. ročník – Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Pozdravy: Hallo, Guten Tag. atd. Představujeme se, Ich heiße. ich bin, Výslovnost německých jmen, intonace. slovní zásoba lekce 1. Wie ist das? Wer hat?	Osobní zájmena Ich, du. Přítomný čas sloves heißen a sein - Podstatná jména s určitým a neurčitým členem v 1. pádě č.j. Podstatná jména s neurčitým členem ve 4. pádě. slovosled německých vět	Představujeme se, dialogy. kvízy, doplňujeme. zníváme, učíme se barvy
Ríjen	Meine Familie und ich. mein Freund. Co kdo má a co dělá? Slovní zásoba 2. lekce Počítáme od 1-20 zahlen. Poděkování, Wie alt bist du? Váš věk.	Osobní zájmena 1-3 osoba jednotného čísla. 1-3 os. Množného čísla. Přehled užití v oznamovacích větách. Mein. dein. kein v 1. a 4. pádě č.j	Dialogy. komunikace ve skupině. naslouchání textů, doplňování gramatických kvízů,
Listopad	Familie Hoffmann, Familienbaum. Odkud pocházíte?	Přítomný čas slovesa heißen a sein - osoba i. č. a mn. č. Tvorba jednoduchých vět tázací zájmena?	Dialogy. jména rodičů. Komunikace ve skupině. rodokmen, obrázky rodiny
Prosinec	Máte sourozence? Jak se jmenují? Kolik jim je let? Mají děti? Sind sie verheiratet? Zahlen von 21-1000 Das Kalenderjahr	Přítomný čas slovesa haben. Určitý člen der, die. plural die. Předložka von. Zdvornostní forma Sie. Zápor nein, nicht, kein	Ponisy osob. formuláře. dialogy, skupinové komunikace.
Leden	Meine Schule und ich. Hallo Roland! Slovní zásoba	Sloveso haben v jednotném čísle. pravidelná slovesa v	Hraíme scénkv. doplňujeme. kvízy, pexeso, poslech

	3. lekce	jednotném čísle	
Unor	Was macht Gitti in der Schule? Arbeitet sie fleissig?	Přítomný čas sloves sein. wohnen. heissen. Tázací věty , zápor	Poslech. nšaný text, kvízv. dialogy, křížovky
Březen	Lisa in der Schule, Lisa spielt schule.	Předložky in. bei Pravidelná slovesa v jednotném čísle	Překládáme. doplňujeme. nosloucháme, zpíváme
Duben	Země kde se mluví německy. reálie v daných zemích. důležité památky.	Tázací větv: Hast du ...? (Ja/nein - otázkv). Tázací zájmeno Wo...? Fráze v němčině	Manv státi. obrázky, čtení , kultura
Květen	Heute haben wir Deutsch. Slovní zásoba 4. lekce.	Pravidelná slovesa v jednotném i množném čísle	Tvoříme věty ve skupinách. doplňujeme co chybí

Cerven	Wir trainieren. Interview. nředstavujeme se. nředstavujeme vlastní rodinu, známé osobnosti. nočítáme, opakujeme barvy	Jednoduché časové řídacie rozdíl Stunde – Thr. nříslovce gern, am liebsten Slovesa: nřítomný čas, . osobní zájmena, tvkání a vvkání. oznamovací věta. tázací větv. tázací zájmeno wer. nředložky in. bei. von. . určitý člen a neurčitý, nřivlastňovací zájmena, číslovky,	Poslech, rozhovory ve dvojicích, minidialogy, miniprojekty

Školní rok: **2020/2021**

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

8. ročník – Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Heute haben wir Deutsch. Was sagt Dana? In der Schule	Podstatná iména s určitým členem ve 4. pádě č.j	Komunikace ve skupině. dialog. Doplňování. kvízy, tvoříme slova, zpíváme
Ríjen	Meine Woche. Slovní zásoba 5. lekce	Slovosled přímý a nepřímý	Dny v týdnu, měsíce. komunikace ve skupině, poslech
Listopad	Die Hausaufgabe für Montag, Onkel Gerd	Sloveso sein v jednotném i množném čísle	Týdenní plán. co děláme o víkend. rozhovory. dialogy ve skupinách,

			poslech. doplňujeme texty.
Prosinec	Weinachtsfest. Weinachtsferien. Svátky.Tradiční jídla v různých zemích o vánocích	Was essen sie? Was isst du? sloveso essen 1-3 os.č.j a 1-3 os.č.množné	Tematické obrázky. fotografie. nonis, komunikace ve skupině
Leden	Telefoniert ihr gern? Milan und Hans warten auf Fritz.	Rozkazovací způsob ve 2. osobě jednotného a množného čísla. Určování času.	Pozdravy. rozloučení. dialog, komunikace ve skupině.
Unor	Telefoniert ihr gern? Wer bist du? Wie spät ist es?	Určování času.	Hodiny. dny, texty, obrázky
Březen	Der Beruf. das Wetter. Fragen und antworten	Tvar slovesa mochten. Ich mochte lieber – raději. nejraději, lépe, nejlépe ..	Obrázky. Názorné ukázkv. Testy, kvízy, dialogy
Duben	Geburtstag. Gitti hat Geburtstag. Slovní zásoba 7. lekce	Věty s výrazem ich möchte, du möchtest	Pozvánka na narození, v dialogu ve dvojicích, poslech
Květen	Geburtstag. Rate mal. Was bekommt Gitti zum Geburtstag. Opa hat Geburtstag.	Podstatná jména s určitým členem ve třetím pádě jednotného čísla. Podstatná jména v 1. a 4 pádě množného čísla	Tvorba vět, interview. komunikace ve skupině.
Červen	Die Schule Wir trainieren .Dva mladí lidé se představují. Představit se. nonisní co dělají v týdnu a o víkend. Co dělají nejraději	Slovesa v přítomném čase. neosobní zájmeno man. Vazba wie siehts? Struktura vět. Určitý a neurčitý člen. Osobní zájmena. Tázací zájmena wer?was? Zájmené příslovc. Woher a předložka aus.	Krátké dialogy ve dvojicích. Interview. Tvorba vět. Poslech

Školní rok: 2021/2022

Zpracováno dle ŠVP ZŠ a MŠ Bez hranic, pracoviště ZŠ Mšec

9. ročník - Německý jazyk

Bc. Bohuslava Widemannová

Měsíc	Učivo	Gramatika	poznámka
Září	Wer ist das? Das sind doch Dana, Milan, Gitti und Hans!	Neurčitý člen. koncovky množného čísla podstatných jmen, dativ, akusativ	Donlňování a procvičování členů do textů. Dialogy ve dvojicích, životopis
Ríjen	Was kochen wir? Auf dem Markt.	Ustálené fráze. nominativ, dativ, akusativ zájmena wer	Sestavení úředníčku. práce se slovníkem. Rozhovor u stánku s rychlým občerstvením.
Listopad	Wir machen Obstsalat. Opa und Daniel machen Obstsalat.	Přítomný čas slovesa geben, nehmen, essen	Hra se členy. donlňování členů do textu. Dialogy ve dvojicích nákup, vytvoř recept
Prosinec	Wir fahren zu Oma. Wann fahren wir zu Oma?	Přítomný čas slovesa fahren, können. Pořádek slov ve větě. Předložky se 3. pádem (bei, mit, zu)	Hra s nismenkou v textu. křížovky, Skuninová komunikace, poslech.
Leden	Bei Oma. Wo ist Lisa? Gitti und Lisa bei Oma	3. nád zájmen mein, dein. 1. 3 a 4 nád jednotného čísla podstatných jmen se členem určitým i neurčitým, mein, dein, kein	Donlňování členů. čtení textů. dialogy ve dvojicích. Popis místa
Unor	Ist Frank krank? Menschlicher körper,	3 nád zájmena ich, du. Předložky se třetím pádem zu, bei.	Výběr televizních nořadů. Hledání nřídavných jmen. Skládání slov. Práce se slovníkem.

Březen	Haben wir schon einen Ball? Das Spiel, Sport	Předložky se 4. nádem gegen, ohne, für. Přítomný čas slovesa laufen, bezspojkové věty	Tvoje hobby. Popis, komunikace ve skupině
Duben	Familie Hoffman wohnt jetzt in München.	1. 2. a 4. nád záimen ich, du. Přítomný čas sloves müssen, lesen. 3 a 4. pád auf, in, unter	Interview. Doplňování předložek do textu. Dialogy ve skupině
Květen	Gitti fährt nach Prag Die Mode	Casové údaje, zánor nichts, fráze, příslovce místa	Komunikace ve skupině. naslech, Popis obrázků. doplňování do textu, práce se slovníkem
Červen	Lisa ist krank. Das Geschenk	3. a 4. nád záimen er, sie, es. 1-4. nád záimen v jednotném čísle	Wir trainieren. Krátká interview – příběh dne. Tvorba Inzerátu. Odpověď na e-mail. .